

VLC – médialejátszó Linuxra

A VLC nevezetű multimédia-lejátszó egy új fejlesztésű alkalmazás, mely méltó „ellenfele” lehet a közismert, régóta fejlesztett MPlayer-nek és Xine-nak. Kis mérete és viszonylag puritán kinézete ellenére egy sokat tudó, kompakt, felhasználóbarát programmal van dolgunk, melynek nevét még sokat fogjuk emlegetni a jövőben.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

Manapság a *Linux* operációs rendszer már mindenre használható. Régebben ez közel sem volt így.

Az újdonságnak számító, *Minix* kernelből létrejövő rendszer a 90-es évek elején csaknem kizárólag szerver-funkciókat látott el.

Az idő előrehaladtával és az internet egyre szélesebb körű elterjedésével viszont mára már csaknem mindegyik *Linux* disztribúció alkalmas otthoni, úgynevezett desktop használatra is. Grafikus felületek és programok gamadája áll rendelkezésünkre, melyek minél kényelmesebb és egyszerűbb használatot biztosítanak számunkra. Az otthoni számítógép-használatot több „szórakoztató alkalmazás” varázsolja sokszínűvé.

Gondoljunk csak a 80-as évek elejétől kezdve töretlen népszerűséggel bíró számítógépes játékokra, melyek úgymond a *Commodore* piacra törése óta jelen vannak, jelen korunkban pedig már a hardvergyártó cégek alkalmazkodnak hozzájuk.

A másik, szintén a desktop felhasználók kikapcsolódását elősegítő alkalmazáscsalád a médialejátszók széles skálája. A zenék és filmek lejátszására alkalmas médialejátszóknak 3 fő fajtáját különböztetjük meg:

- Csak zenefájlok (például *mp3*, *wav*, *ogg*) lejátszására alkalmas programok (például *xmms*)
- Csak videófájlok (például *mpg*, *avi*) lejátszására alkalmas programok (például *aviplay*)

- Mindkét formátumot ismerő programok (például *MPlayer*, *Xine*, *VLC*)

Ebben a cikkben a mindkét formátumot támogató (multimédia) lejátszók csoportjának egyik tagjáról a *VLC*-ről lesz szó.

A VideoLAN Client

A *VLC* (VideoLAN Client) egy multiplatformos multimédia-lejátszó program. Hivatalos weboldala a <http://www.videolan.org/vlc>, ahonnan az alkalmazás letölthető, illetve a <http://www.videolan.org/doc> oldalon egy nagyon részletes dokumentációt találunk több nyelven. A támogatott platformok (operációs

rendszerek) a következők: *Windows95/98/ME/2000/XP/CE*, *Linux*, *MacOSX*, *BeOS*, *FreeBSD*, *OpenBSD*, *NetBSD*, *Solaris*, *QNX*.

Előregyártott bináris csomagok (precompiled binaries) léteznek *Windows*, *MacOSX*, *BeOS*, *Debian GNU/Linux*, *Mandriva Linux*, *Fedora Core*, *Famililar Linux*, *YOPY/Linupy*, *Zaurus*, *SuSE Linux*, *Red Hat Linux*, *WinCE/PocketPC* rendszerekhez. Például *Debian GNU/Linux* alatt ha egyszerűen kiadjuk az

```
apt-get install vlc
```

parancsot, akkor a *VLC* automatikusan letöltődik és feltelepül gépünkre.

Rendszerek, amelyekhez nincs előregyártott csomag, de támogatottak: *FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, Solaris, QNX, Gentoo Linux, Crux*. Az alkalmazás jelenlegi verziószáma 0.8.4-test1 beta. Amennyiben rendszerünkhez nem áll rendelkezésre a bináris csomag, a <http://www.videolan.org/vlc/download-sources.html> oldalról letölthetjük a forráskódot.

A fordításhoz szükségünk lesz az alapvető *gcc* és *make* programokra, valamint rendelkezniünk kell a következő függőségekkel: *slang, gtk* és egyéb függőségei, *wxgtk* és egyéb függőségei.

Miután letöltöttük a forráskódot, majd kicsomagoltuk és beléptünk a vlc könyvtárba, a

```
./configure
make
make install
```

parancshármassal fordíthatjuk le/telepíthetjük a kódot a gépünkre. Ennyi bevezető után lássuk, hogy miket is tud a VLC.

Bemeneti források

A VLC a mai kor elvárásainak megfelelően rengeteg bemeneti forrást támogat (*UDP, RTP, HTTP, FTP, MMS, audio/vidao fájl, EVE, VCD, SVCD, DVD, Audio CD, V4L*-kompatibilis eszközök). A média állományokon kívül lehetőségünk van *Video CD* (CD-n tárolt filmek), *Super Video CD, DVD, Audio CD* (zenei CD) lejátszására is. Adást sugározhatunk az *UPTP/RTP* támogatásnak köszönhetően. *Broadcast* adásokat (például *fix.tv Linuxportál* című műsor) kísérhetünk figyelemmel, ezen felül a Web-, és FTP helyeken tárolt médiafájlok direkt elérése is biztosított, mely szélessávú internetkapcsolat mellett felettébb hasznos/kellemes lehet.

A webkamerával rendelkező felhasználók külön értékelni fogják a *V4L* (*Video for Linux*) támogatást.

Bemeneti formátumok

Ez a lejátszó mindent támogat! – gondolhatja mindenki, ha a támogatott formátumok impozáns listájára tekint (*.mpg, .mpeg, .mp3, .avi, .asf, .wmv, .uma, .ogg, .ogm, .mp4, .mov, .3gp, .wav, .dv, .aac, .ac3, .a52, .flac*). Bizony, a Windows saját médiaformá-

tumaitól kezdve (*wmv = Windows Media Video, uma = Windows Media Audio, asf*), a *Quicktime*-on (*mov*); a telefonok által készített videó-fájlok (*3gp*) és a különböző audió formátumokon át (*ogg, flac, mp3, wav, ac3, stb*) a szabványos videó-formátumokig (*mpg, avi*) szinte minden van itt, ami egyáltalán előfordul a gyakorlatban.

Néhol akadnak apróbb gondok (én például már láttam olyan *wmv*-t, ahol csak hangot játszott le kép nélkül), de összességében nézve minden formátumot korrekt módon kezel.

Video codec-ek

A lista itt is impozáns: *MPEG-1, MPEG-2, DivX 1 / 2 / 3, MPEG-4, DivX 5, XviD, 3ivX D4, Sorenson, DV, Cinepak, Theora, H263/H263i, MJPEG, WMV 1/2, IV32*.

Mindegyik kodeket eleve tartalmazza a program, vagyis nem kell azokat külön letölteni és feltelepíteni. Ezek biztosítják azt, hogy a lejátszó minél több médiaformátumot tudjon kezelni. A *DivX* fájlok, illetve a *DVD-k* lejátszásához már egy erősebb gépre van szükségünk. A mostanság kapható gépeken bármilyen ablakkezelővel akadástmentesen futnak.

Ha régebbi (*p2-p3*) géppel rendelkezünk, akkor érdemes minimum *256 MB* memóriát használnunk és kis erőforrásigényű grafikus felületet (*Blackbox, Fluxbox, Enlightenment, stb.*) választanunk.

Feliratok

A feliratok kezelése még erősen fejlesztési stádiumban áll, de a támogatott feliratformátumok (*DVD, SVCD, CVD, DVB, OGM, Matroska, MicroDVD, Vobsub, SubRIP, SubViewer (v1 & v2), SSA1-4, SAMI, Vplayer*) előre sejtetik, hogy mit hoz a jövő. Ha egy felirat nem töltődik be rendesen, az azért van, mert az alkalmazás fejlesztése még gyerekcipőben jár. A következő verzióban sok mostani hiba javítva lesz.

Videószerkesztés

Lehetőségünk nyílik az összes létező szerkesztési trükköt (*Összefűzés, Darabolás, Képfal (image wall), Fényerő-Telítettség-Kontraszt, Forgatás, Fejjel lefelé, Logo elhelyezés*) véghezvinni a videófájljainkon.

Céges, vagy egyéb logókat helyezhetünk el, a túl nagy állományokat feldarabolhatjuk kisebbekre, vagy éppen egy *DVD*-rip-et vághatunk fejezetekre. Természetesen fordítva is eljárhatunk: sok kis videó fűzhetünk egybe, akár fejjel lefelé is.

Videókimenetek

Rengeteg kimeneti típus van támogatva: *natív, X11, Xvideo, SDL, Framebuffer, ASCII Art, MGA, GGI*. Filmjeinket pixelek helyett karakterek kirajzolása segítségével is nézhetjük az *ASCII Art* funkciónak köszönhetően (ez amúgy egy érdekesség, amit mindenkinek ajánlok, legalább egy-

szer). Bármilyen grafikus felület alatt használhatjuk a VLC-t, az *X11* és az *SDL* támogatás miatt nem fogunk akadályba ütközni. A framebuffer támogatás lehetővé teszi, hogy *X* környezet nélkül, konzolon is élvezzük filmjeinket.

Audio codec-ek

Ha van egy olyan audió állományunk, amelyet eddig még semmivel sem sikerült lejátszanunk, akkor a *VLC* nagy eséllyel tudni fogja. Én legalábbis nem nagyon ismerek olyan audió formátumot, amit az audio kodekek listája (*MPEG Layer 1 / Layer 2, MP3, AC3/A52, DTS, LPCM, AAC, Vorbis, WMA 1 / 2, ADPCM, DV Audio, FLAC, MACE, Speex*) nem tartalmazna. Nagy előnye az alkalmazásnak, hogy kompakt, ezért nem kell hetvenhét különböző funkciójú programot használnunk minden egyes dologhoz. A *VLC* mindet egyszerre tudja.

Audio kimenetek

Ahogy már ezt a *VLC* esetében megszokhattuk, a támogatottsági lista (*natív, S/PDIF, multi-csatorna (OSS/ALSA), SDL, ESD, aRts, fájl*) itt sem szűkölködik össze-tevőiben.

Aki használt már *Licq*-t, az tapasztalhatta, hogy ha filmnézés közben írtak neki a partnerei üzenetet, akkor azok nem adtak hangot annak ellenére, hogy a hangfunkciók nem voltak letiltva.

Mivel addig a film „fogta le” a hangeszközt, ezért az *Licq* hangjai csak a film lejátszásának végeztével egy-

szerre szólalhattak meg. Az *OSS/ALSA* rendszer (<http://www.alsa-project.org/>) a 2.6-os *Linux kernel* (<http://www.kernel.org>) része, ráadásul a legújabb *ALSA* már támogatja a sokcsatornás megszólaltatást. Tehát, mint annak idején *Windows-ban*, most *Linux* alatt is megtehetjük azt, hogy filmnézés közben például zenét hallgassunk.

Felületek

A grafikus felületek *Linux* alatt különböző motorral működnek. A *KDE Qt*-t, míg a *Gnome GTK*-t használ (hogy csak a két legnagyobbat említsem). Meg kell jegyezni, hogy *Qt*-t csak a *KDE*-s alkalmazások használják, minden más ablakkezelő a *GTK*-t preferálja egységesen.

A *VLC* illeszkedik mindkét nagy családba megjelenésében (*natív, GTK+, Gnome, QT, KDE, WxWidgets, HTTP/Weblap*), illetve akár weblapként is megjeleníthetjük.

Egyéb jellemzők

Hihetetlen mennyiségű egyéb szolgáltatást tartalmaz a program: *Parancssor támogatás, Forróbillentyű (hotkey) támogatás, RTSP kliens támogatás, Távirányító támogatás, Infravörös támasztás, Mozilla Plugin, DVD-menük támogatása, SVCD-menük támogatása, Audio vizualációs effektek, Lokalizáció, ID3-tagek támogatása, CD-TEXT támogatás, CDDB adatbázis lekérdezési lehetőség, IPv6 támogatás, IGMPv3 támogatás.*

Nézzünk néhányat részletesen. Nem szükséges felhasználói felületet használnunk, parancssorból is kitenően kezelhető alkalmazásunk. Ezekhez segítségünkre lehetnek a man *vlc*

illetve a `vlc -help`

parancsok. Egeret csak végső esetben kell használnunk, mivel a teljes vezérlést billentyűkkel is végezhetjük (ezeket természetesen szerkeszthetjük is).

A *Mozilla Plugin* lehetővé teszi, hogy böngészés közben élő kamerák által sugárzott adást nézzünk (gondoljunk csak a valóságshowkra).

A *DVD* és *SVCD*-menük teljesen élethű kezelése is biztosított Zenefájljainkat *ID3-tagekkel* láthatjuk el (*előadó, albuncím, évszám*), illetve ha ezeket fejből nem tudnánk, akkor lehetőségünk van kapcsolódni egy *CD-adatbázishoz* az *Interneten*, ahonnan ezen információkat lekérdezhajjuk.

A fenti nagyon bő és részletes listából láthatjuk, hogy egy igazán full-extras programmal hozott minket össze a sors. Szinte mindent tud, amit egy multimédia lejátszónak tudnia kell, sőt, még annál is többet.

Alapjáraton egy nem túl tetszetős felhasználói felület (*skin*) fogad bennünket. Ettől nem kell megijedni, hiszen bármikor lecserélhetjük egy másikra (lásd a kapcsolódó címeket). Természetesen saját felületek készítésére is van lehetőségünk.

A *DVD*-menüket nagyon szépen kezeli, ezáltal *DVD* lejátszásra szerintem alkalmasabb a szintén kiváló és magyar fejlesztésű *Mplayernél*, ami köztudottan nem támogatja a *DVD*-menüket.

Broadcast adások vételére remekül használható, stabil, masszív, könnyen kezelhető, megbízható. Néhol a feliratokat nem kezeli tökéletesen.

Összességében mindenkinek csak ajánlani tudom ezt a programot. Kellemes filmnézés és zenehallgatás!

Apagyi György, (killall)

(user@killall.eof.hu,
killall@linuxforum.hu)

24 éves, jelenleg az ELTE programozó matematikus szakán másodéves hallgató. Hobbija a zene (gitározás), az olvasás (Stephen King) és a számítástechnika (Linux, Unix, VMS).

KAPCSOLÓDÓ CÍMEK

➔ <http://www.videolan.org/vlc/download-skins.html>

➔ <http://www.videolan.org/vlc/download-skins2.html>

➔ <http://www.videolan.org/vlc/skins-create.html>